

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Quæstio VII. In Titulum VII. De Translatione Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

QUÆSTIO VII.

IN TITULUM VII. DE TRANSLATIONE
EPISCOPI.

1033. **V**EL, ut habetur in antiquis Codicibus, *de translatione Episcopi, vel Electi.*

Nam *Electus* Episcopus, ante consecrationem non dicitur simpliciter *Episcopus*, sed cum addito: *electus*. Translatio autem est tertius modus providendi Ecclesijs, & acquirendi potestatem Ecclesiasticam, & idem est, ac mutatio, vel *dispositio personæ alicujus ab una Ecclesia ad aliam, facta legitimi Superioris auctoritate.* Pro quo

supponendum. 1. aliud esse translationem; aliud, *permutationem*; permutationem; accepta in genere, prout accipitur c. 1. ff. de rerum permut. est certæ rei, ad alteram facta, mutua præstatio: in beneficijs datur, cum duo vicissim sua beneficia dimittunt, ut alter beneficium alterius obtineat; unde à resignatione, in favorem facta, differt, tanquam species à genere: resignatio enim illa latius patet permutatione; cum hæc sit talis resignatio, scilicet mutua, & reciproca dimissio beneficiorum, ut unius beneficii alteri concedatur.

2034. Suppon. 2. *permutationis* appellatione venire propriam, & specificam; non genericam, & universalem, quæ deducitur in plures species; ita Cast. conf. 160. num. 2. vers. & verba legis lib. 1. quem refert Tuschus tom. 8. lit. V. Conc. 101. nu. 16. Resignationis appellatione continetur permutatio, ut tenent Flamin. de Resign. lib. 12. q. 5. nu. 19. Riccius in praxi aurea resol. 128. num. 1. & Gonzal. ad reg. 8. Canc. gloss. 14. num. 42. Permutatio enim nihil aliud est, quam reciproca quædam resignatio, quæ invicem inter permutantes fit, ut habetur c. unico de rerum permut. in 6.

2035. Suppon. 3. *permutationem* parum distare à translatione; hæc enim est de Sede ad Sedem facta mutatio, ut habetur c. mutationes 7. q. 1. & potest definiri: *ab una Ecclesia ad aliam facta transitio, sive Ecclesia, ad quam datur transitus, sit major, sive minor, sive æqualis; in quo differt à promotione; hæc enim, ut detur in beneficio, requirit, quod fiat translatio de minori Ecclesia ad majorem: inter per-*
Tom. I.

mutationem, & translationem assignat discrimen Suar. lib. 4. de simon. cap. 32. n. 4. quod permutatio fiat per modum contractus; & ideo per se postulet, ut fiat inter duos, & ex consensu eorum, tendatq; proximè ad ipsorum commodum sine Ecclesiæ incommodo: at translatio nec est contractus, nec fit per modum contractus: & ideo per se non requirit, quod fiat inter duos: deinde per se respicit utilitatem Ecclesiæ, non translatorum: privatio autem beneficii, de qua Salas de legibus Disp. 15. sect. 3. n. 46. est *beneficii spoliatio, orta ex delicto, quæ per sententiam latam, vel ferendam infertur.*

ARTICULUS I.

A quo fieri possit translatio Episcopi, vel eo Superioris?

2037. **R**ESP. quod à solo summo Pontifice de plenitudine potestatis (idque non tantum de jure) ut dicitur c. 2. h. t. sed etiam de consuetudine, ut habetur c. quanto, eod. Nam translatio Episcoporum est inter causas Ecclesiæ majores, & arduas, c. Mutationes, 7. q. 1. c. 1. & 2. h. t. ejusmodi autem causas sibi reservasse summum Pontificem, habetur in c. Cum ex illa h. t.

Tales causæ sunt. 1. erectio, & constitutio alicujus Ecclesiæ in Cathedralis. Hoc enim spectat ad solum summum Pontificem, c. Felix 50. c. precipimus. 54. 16. q. 1. Barbosa de offic. & potest. Episcopi. p. 3. allegat. 1. nu. 5. Azor p. 2. lib. 5. c. 29. q. 25. & lib. 6. cap. 30. q. 2. & 4. Deinde erectio Ecclesiæ Cathedralis in Metropolitanam; ita Barbof. cit. nu. 5. Sanchez lib. 2. moral. c. 2. dub. 37. num. 7. Similiter, Ecclesiæ Cathedrali solus Papa dat administratorem; Barbof. cit. n. 7. ex c. is, cui, de elect. in 6. c. Ecclesiæ Cathedrali, de suppl. neglig. Pralat. in 6. Solus item Papa illi dare potest Curatorem, & ejus bonis, quoad effectum agendi, Barbof. cit. nu. 7. Episcopo autem nemo dat adiutorem, nisi Papa, Barbof. cit. num. 8. Quibus præmissis:

2037.

Quæres, quis concedere possit, ut Monachus Laicus, vel secularis Clericus, in solis minoribus constitutus, creetur Episcopus? &c. quod solus Papa per cap. *miramur*, 61. dist. Barbosa cit. nu. 9. hinc etiam Episcoporum causas majores solus Papa cognoscit; Barbosa cit. n. 10. ex *Trid. sess. 24. de reform. c. 5.* solus Papa Episcopos è gradu dignitatis dejicit, c. *quamvis*, & c. *dudum*. 3. q. 5. deponit, & restituit, c. *ideo*, 2. q. 6. & gloss. in c. *quoad translationem*, de offic. Legati, V. *reservata*, Barb. cit. nu. 11. Episcoporum renuntiaciones admittit Papa, gloss. in *Clem. 1. de Renuntiat. V. Manibus* Barb. cit. nu. 12. ab Episcoporum potestate solus Papa eximit; Barb. de offic. & potest. Episcop. p. 3. allegat. 1. n. 13. ex glossa in cit. c. *Frater*, 16. q. 1. & in c. *inferior*, de majoritat. & obed. V. *exemptum*, & in c. *quod translatione*, de Legat. V. *Reservata*, & in c. 1. de privileg. in 6. Inter graviores quoque causas numeratur, definire authenticè controversias Fidei, c. *quoties*. 24. q. 1. c. *Majores*, de Baptism. Concilium generale convocare, c. 1. & 2. dist. 17. absolvere à casibus reservatis, etiam jis dispensare &c. de his V. gloss. in cap. *translationem*, de offic. Legat. V. *Reservata*, & in c. 1. de *translat. Episc. V. pertineat*; & in c. *sicut*, de excessibus Prælator. V. *pertinere*. In causis igitur majoribus, & arduis, nihil possunt Archiepiscopi, aut his inferiores; quia illa examini, & decisioni solius Papæ reservantur, ut dicitur c. 1. h. t.

Not. autem, datam responsionem in num. 2036. procedere. 1. de Episcopis consecratis. 2. de electis, & confirmatis, licet nondum consecratis, c. *Inter corporalia*, h. tit. ubi advertendum, cum cit. loco dicitur: spirituale matrimonium inter Episcopum, & ejus Ecclesiam, non humana potestate, sed potius divina, posse dissolvi, non intelligi, quod sit insolubile ex institutione divina immediatè; sed solùm, non alià, quàm à Christo divinitus datà suo in terris Vicario; hoc autem spirituale matrimonium cum Ecclesia contrahitur non tantùm ab Episcopo consecrato, sed etiam confirmato, licet nondum consecrato c. 2. & sicut enim h. t.

2038.

Ex hoc colliges, Episcopum consecratum, vel etiam solùm confirmatum, non posse, propria autoritate, relicta sua civi-

tate, transire ad aliam, cap. 1. h. t. sic Pirhing. hic nu. 2. ex c. 1. de Cleric. non resid. Unde etiam nullus, nisi summus Pontifex, potest admittere, vel confirmare mutationes Episcopatum Sedium, ac ipsorum Episcoporum, Barb. hic in c. nu. 3. Caterùm Episcopus electus (ante confirmationem) sine Superioris licentia potest juri suo cedere, in manibus eligentium, c. 2. junct. gloss. V. *renuntiavit*, de in integr. restitut. Idem probabiliter dicitur, esto in electionem consenserit, & confirmationem petierit; quia sic necdum habet perfectum matrimonium cum sua Ecclesia; colligitur ex c. 2. h. t. sic Parisius lib. 7. de Resign. Benefic. q. 1. num. 7. quamvis contrarium doceat gloss. in c. 16. de elect. in 6. V. *Renuntiat*. quia semel postulata confirmatione res fit affecta, hoc est, ad Superiorem delata; sed hoc non impedit eam cessionem.

ARTICULUS II.

A quo fieri debeat tranlatio aliorum Prælatorum, Episcopis inferiorum?

RESP. non exemptos debere transferri 2039. autoritate sui proximi Superioris; colligitur ex c. *Abbas*, 18. q. 2. c. *si quis*, cum seq. dist. 7. ibi: *si quis ausus fuerit aliquem, qui ad alterum pertinet, in sua Ecclesia ordinare, cum non habeat consensum illius Episcopi, à quo recessit Clericus, irrita sit hujusmodi ordinatio*: exemptos autem, & Sedi Apostolicæ immediatè subiectos, de speciali licentia Papæ; sic Abbas in cap. *fin. h. t. num. 5.* Quæstio præterea est, an Capitulum, Sede vacante, possit facere translationes Prælatorum, quas facere poterat jure ordinatio Episcopi in vivis? affirmativa communis, & probabilior est. Nam Capitulum, Sede vacante, potest omnia, quæ jure ordinariæ jurisdictionis potest Episcopus, nisi in casibus expressè prohibitis, per c. 3. de *supplend. neglig. Prælat. in 6.* at facere translationes Abbatum, aut Beneficiatorum ad alias Ecclesias est ordinariæ jurisdictionis Episcoporum; nec casus iste est ex prohibitis expressè; ergo.

Contrarium tenet gloss. c. *Cum olim*, de Majorit. & obed. quia Capitulum, Sede vacante, non potest alienare res Ecclesiæ,

ut

ut dicitur 12. q. 2. c. 24. ergo nec *personas*. Nam personæ pluris sunt, quàm res, *ex cit. 12. q. 1. c. 24.* sed argumentum ex ratione non necessaria, relatè ad consequens æque ac antecedens, rarè bene concludit, nisi probetur ea ratio, à disponente *universaliter* intenta, ut alibi dictum est; aliàs jejunium in vigilijs aliorum Apostolorum extendi etiam deberet ad vigiliam SS. Philippi, & Jacobi; & dispositio, privans jure alyi Ecclesiastici propter crimen læsæ Majestatis *divinae*; cujus tamen contrarium certum est. Quare dato anteced. N. conseq. quia de rerum alienatione extat dispositio limitans jurisdictionem Capituli Sede vacante; non de alienatione personarum.

1040. Not. autem 1. quòd, si Ecclesiæ, à qua, & ad quam fit translatio, sint sub diversis Superioribus, requiratur consensus *utriusque*, c. admonet 4. de renunt. ibi: *universis personis tui Episcopatus sub distinctione prohibeas, ne Ecclesias tuæ diœcesis, ad ordinationem tuam pertinentes, absque assensu tuo, intrare audeant, aut detinere, aut te dimittere inconsultò.* Quòd si quis contra prohibitionem tuam venire præsumpserit, in eum Canonicam exerceas ultionem: & c. *fin. de Clericis peregrin.* ubi Honorius III. Episcopo Regin. *Te nobis, proponente, inquit, didicimus, quòd quidam Prælati Ecclesiarum tuæ jurisdictionis, in Ecclesijs sibi commissis, sine conscientia tua, Clericos de alienis Episcopatibus instituere non verentur: attendentes igitur, id eis nulla ratione licere, (cùm sit honestati contrarium; & à Sanctorum Patrum institutionibus alienum) inquisitioni tuæ taliter respondemus, quòd tibi licet eos exinde removere, nisi aliquos ex dispensatione in eisdem Ecclesijs duxeris dimittendos.*

Not. 2. Prælatos, Episcopis inferiores, non contrahere propriè matrimonium spirituale cum suis Ecclesijs; aliàs enim à solo Papa transferri possent. Et ideo, *de jure communi*, non debent deferre annulum; nec ad sui translationem egent speciali consensu Papæ: possunt tamen, in sensu latiori, vocari *sponsi suarum Ecclesiarum*, si suo collegio, vel Conventui præfint cum ordinaria, vel generali jurisdictione in suos. Nam per ipsorum mor-

tem Ecclesiæ dicuntur, *viduatae*. Pirhing hìc n. 10. *in fine.*

Not. 3. Ecclesiam, ante consecrationem sui Episcopi, dici *viduatam* non *simpliciter*, sed *secundùm quid*, ejus Episcopo confirmato, sed nondum consecrato; quia tunc iste necdum potest exercere ea, quæ sunt ordinis, sed tantùm jurisdictionis. gloss. *in c. 1. h. tit. V. confirmasse*; & Abbas *in c. 2. eod. n. 6.* Simili modo *viduata* dicitur Ecclesia, habens Episcopum, sed inutilem ad obeunda munia Spiritualia. Nam paria censentur, *aliquid non esse, & esse, sed inutiliter*, ut habetur c. 2. h. t. §. *Sed neque illud.*

ARTICULUS III.

Ad quæ teneatur legitimè translatus?

2041. Quæstio 1. est, an, & quæ liceat illi transferre à priori Ecclesia ad novam? Respondet Barbosa *in c. 1. h. t. n. 4.* non licere Episcopo translato ad aliam Ecclesiam, libros, ornamenta, & argenteriam, quæ acquisivit ex redditibus prioris Ecclesiæ, secum auferre; secus est, de ipsis fructibus perceptis, & mobilibus non pretiosis. In illis enim alienationem facere prohibitus est, ex l. 3. h. t. *de reb. Ecclesiæ non alien.* secus de istis. Qualiter autem secum auferre possit *pallium*, si quod priùs habuit, vel eo uti in nova Ecclesia? dicemus à n. 2067.

2042. Quæstio est 2. an Episcopus, translatus, cogatur solvere debita, in priori Ecclesia contracta? Resp. non teneri ad ea, quæ contracta sunt in prioris Ecclesiæ necessitatem, vel utilitatem; colligitur ex c. *dilecti filij. 17. de foro compet.* Hinc, si Prælati Ecclesiæ, hujus nomine, vel in ejus causa, accepit mutuum, eo mortuo, vel deposito (aut translato) conveniri potest Successor ejus, licèt in rescripto, ad ejusmodi causam impetrato, sit expressum nomen proprium prioris Prælati, qui mutuum accepit; sic Pirhing *de foro compet. n. 44.* & gloss. *in cit. c. V. contra.* Nam, ut notat Barbof. *in c. fin. de offic. ordinarij n. 5.* cum alijs, Successor in beneficio tenetur solvere debita sui prædecessoris realia, & contracta ob alimenta, vel pro utilitate Ecclesiæ; ut dicemus *lib. 3.*

2043.

Questio est 3. an habens privilegium transeundi ad *maiores Ecclesiam*, vi ejus transire possit ad *minorem*, vel *parem*: *Re. negativè ex c. licet, §. hoc autem, h. t.* quia, cum tale privilegium sit contra jus commune, strictam interpretationem habere debet, nec extendi ultra expressa; 2. quia privilegium ad *maiores* fundatur in majori utilitate illius Ecclesie, quæ in minori non reperitur *c. 1. h. t. junct. gloss. ult. V. ad parem.* Et ideo, cum, ut habetur in dict. *c. licet, §. hoc autem*, Episcopus Hildesheimensis argueretur, quod temerè, ac autoritate propria ad Herbipolensem Ecclesiam transiverit, & facti excusationem afferret, quod ab antecessore Innocentio gratiam acceperit, ut, si fortè contingat, cum ad *maiores* dignitatem vocari, illam assumere liceret, dummodo nihil obstaret, quod Canonicis institutis contrarium foret, hanc excusationem rejecit Innoc. ob duas causas: Prima est; quia tamen potestas concessa fuerit transeundi ad dignitatem *maiores* (cujusmodi dispensatio propter *maiores utilitatem facilius concedi solet*) non tamen inde consequens est, quod vi illius dispensationis transire potuerit ad *parem*, videl. *similem dignitatem* Episcopalem: altera tamen ponamus, dispensationem illam se extendisse ad Episcopalem aliam dignitatem; quia tamen postulatio, sicut & electio, prius examinari debet, imò in dispensatione illa Apostolica non tantum postulationis, sed etiam personæ postulatæ inquisitio, & examen reservatum esse videtur, per verba illa (dummodo nihil Canonicis obviet institutis) ideo dictus Episcopus Hildesheimensis, Ecclesiam Herbipolensem, antequam postulatio ejus examinata fuerat ab eo, ad quem pertinebat, transire haud potuerit.

2044.

Ex hoc colliges, translationem non posse fieri ad quamlibet Ecclesiam. Ratio sumitur ex *preced. num.* quare quoties translationem suadet Ecclesie necessitas, vel utilitas (aliter enim fieri non debet) facienda est ad *maiores*, non *minorem*, *c. 1. de Cleric. non resid. nec ad parem*, seu *equalem*; cum hoc minus deceat, & nulla subit utilitas Ecclesie hoc suadens, *c. 1. h. tit.* Colliges præterea, translationem fieri tribus modis 1. interveniente *postulatione* (ut si quis transferatur ad præfectu-

ram electivam) 2. *collatione non libera*, scilicet ad alterius nominationem, vel præsentationem. 3. *collatione libera*, nimirum sine electione, vel præsentatione; & si fiat collatione non libera, intervenire debere absolutionem à vinculo prioris Ecclesie, & facultatem transeundi ad alteram Ecclesiam; sic Hostiensis in *summa h. c. n. 3.*

ARTICULUS IV.

Qui transferri possint de una in aliam Ecclesiam?

Ante resolut. not. non semper fieri posse dissolutionem vinculi ab eo, qui ligavit, saltem in spiritualibus. Nam Episcopus solus alicui ordinem conferre potest; sed solus auferre, seu degradare non potest, juxta *c. 2. de parnis in 6.* sed & Episcopi à Metropolitanis consecrantur: cum tamen non possint deponi, nisi à Rom. Pontifice, ex hoc fit, quod, licet Episcopus sua voluntate libera, cum Ecclesia, ad quam assumitur, contrahat vinculum spiritualis matrimonij; tamen illud libera voluntate sua solvere non possit, renuntiando, vel transeundo ad aliam Ecclesiam; sed fieri hoc debere autoritate summi Pontificis, ut dictum est. Et quamvis hoc etiam videatur excedere humanam potestatem, ut colligi videtur ex illis verbis in *textu cap. inter corporalia. 2. h. t.* ibi: *non enim humana, sed potius divina potestate conjugium spirituale dissolvitur*; id tamen intelligendum venit juxta dicta *num. 2037.* & dicenda in *seqq.*

Nam ad hoc ipsum respondet Innocentius *cit. c. 2.* quando Pontifices Episcoporum translationes, aut depositiones faciunt, & renuntiationes admittunt, non fieri potestate *merè humana*, sed potius *divina*, nimirum divinitus immediatè concessa Vicario Christi; nec tam per potestatem ipsi à Conciliorum Canonibus concessam, quam ex Christi institutione, & privilegio, quod Petro, & Successoribus concessum est. Hinc valde probabiliter dici potest, ibi supremam Pontificis potestatem non humanam, sed *divinam* dici; quia immediatè provenit non ab hominibus, sed à Deo ex Christi promissione, Math. 16. Joann. Ult. Quo etiam sensu Apostolicæ traditiones v. g. jejunium quadragesimale, admixtio aquæ ad vinum

con-

consecrandum, interdum à Patribus vocantur *divina mandata*; quia etiam Apostolicorum decernendi potestas immediate à Christo provenit.

1046. Hinc quoniam Episcopus, etiam confirmatus, cum Ecclesia sua spiritualis conjugij vinculum contrahit, non nisi summi Pontificis autoritate illud solvi poterit, quantumvis ad aliam Ecclesiam postuletur (eligibilis enim ad aliam non est) vel renuntiare contendat, aut transire ad aliam; & quamvis nullibi cautum reperiat de Episcopo non consecrato, quòd absque summi Pontificis voluntate suam Ecclesiam deserere non possit: respondet tamen Innocentius, ut liquet ex textu c. 2. h. t. idem de similibus, propter expressam rationis identitatem, iudicium esse oportere: atqui Episcopus consecratus, ideo sine licentia Papæ Ecclesiam relinquere non potest, quia cum ipso spirituale matrimonium contractum est, quæ ratio etiam procedit in electo post acceptam confirmationem. Cum consecratio Episcopalis nihil addat ad vinculum erga Ecclesiam contractum.

2047. Neque dicas: sæpius à nobis in prædictis, rejectam esse regulam communiter aliàs usurpari solitam, qua dicitur, ubi est eadem ratio, ibi esse eandem juris dispositionem; & quod in uno dispositum est, censeri etiam dispositum in altero, ubi est identitatis ratio; ergo hæc solutio data non valet; & enim, dictam regulam, seu potius brocardicum à nobis non esse rejectum indefinitè, ac universaliter; sed solum limitandum, ut non procedat indefinitè, ut in penalibus, & odiosis; procedere tamen, ubi ratio communis pluribus necessaria est relate ad contenta sub termino communi, ut diximus titulo 2. sic, quando Titio negatur secundum conjugium, stante primo, ideo, quia pluralitas uxorum extra dispensationem divinam illicita est, concedimus propter identitatem rationis idem etiam negari Cajo, actu conjugato; quia ratio polygamia necessariò porrigitur ad omnes conjugatos: cum ergo etiam vinculum conjugij spiritualis æquè reperiat in Episcopo confirmato, ac consecrato, & hæc necessariò, stante lege Pontificia, porrigat se ad omnes tali vinculo confirmatos, rectè propter rationis identitatem idem dicitur de Episcopo solum confirmato, quod de

consecrato, per ordinem ad indissolubilitatem illius vinculi, seclusa summi Pontificis autoritate.

Si quis urgeat: quamdiu Ecclesia manet viduata, non est inter ipsam, & Episcopum conjugij spiritualis vinculum; sed licet Episcopus ad eam sit legitime electus, quamdiu tamen non est confirmatus, ea Ecclesia adhuc est viduata; ergo Episcopus ad eam legitime electus, sed necdum confirmatus non habet spiritualis conjugij vinculum cum illa; ergo sine summi Pontificis autoritate potest ab illa recedere. Major est ex c. quoniam, 1. dist. 100. ibi; per hoc, quòd quidam Metropolitanus usum pallij neque expectunt, neque percipiunt, Episcoporum consecrationem viduatis Ecclesijs non sine periculo protelari. & majorem esse veram, quamdiu Ecclesia simpliciter, non autem duntaxat secundum quid, & quoad aliquid, manet viduata; Episcopo autem ad aliquam Ecclesiam legitime electo, & confirmato, sed nondum consecrato, dici viduatam non simpliciter, sed secundum quid, ut exposuimus supr. & in hoc sensu Ecclesias dici viduatas in casu dicti cap. quoniam, qualiter etiam viduata dicitur Ecclesia, quæ habet Episcopum consecratum, sed inutilem ad exercenda munia Episcopalia.

Instabis: in eod. c. quoniam, habetur, quòd Metropolitanus Episcopum, si ultra sex menses consecrationem petere negligat, cogere possit, ut cedat Episcopatus; ergo Episcopus non consecratus vel nondum habet spirituale conjugium cum Ecclesia, quantumvis ejus ad eam electio confirmata sit; vel, si habet, vinculum ejus non est insolubile ab alijs, & tantum solubile à solo Papa. & C. ant. N. consecr. 1. quia ibi non dicitur, id posse Metropolitanum autoritate sua; cum expressè illi hoc committatur solum, ut autoritate Pontificis in pœnam illi imponat cessionem, quod utique non fit sine autoritate Papæ. Ex his patet responsio ad questionem initio propositam. Soli enim illi, qui cum Ecclesia sua habent spirituale conjugium, non possunt illam, sine summi Pontificis autoritate deserere; hinc sequitur transferri posse à suis Ecclesijs Prælatos, non Episcopos, cum licentia proximi Superioris; cum enim inter alios

Prælatos, & Ecclesias suas matrimonium spirituale non ita contrahi censeatur, sicut inter Episcopum, & Ecclesiam suam, causa ista assignari debet, quia Sacri Canones non prohibent, illos ab Ecclesijs suis transferri; dummodo proximi Superioris licentia accedat.

ARTICULUS V.

De translationis effectu.

2050. **P**rimus translationis effectus est, dissolutio spiritualis vinculi cum priori Ecclesia *c. 2. h. t. c. Bone 4. §. fin. de postul. Prælat. ibi: à vinculo, quo tenebatur, Colocensis Ecclesie absolventes.* 2. quòd novæ jungatur ea potestate, ac si eam alio provisionis modo acquisivisset 3. quòd, consensu dato in translationem, prior Ecclesia vacet ipso jure, etiam ante acquisitionem novæ Ecclesiæ, ne sit Episcopus, seu sponsus duarum: inferiores autem Episcopo, promoti ad Episcopatum, priora beneficia retinent, donec possessionem, & plenum jus Episcopatus acquirant; sic Abbas *consil. p. 2. Consil. 101. à n. 3.* Ex hoc deducitur, per translationem canonicam translato constitui novum jus in Ecclesia, ad quam transfertur, & extingui in illo jus in Ecclesia, à qua transfertur; quod non contingeret, si retineret jus postliminij, relatè ad relictam.

Ad quæstionem porro, quando Episcopus translatus perdat alia jura prioris Ecclesiæ, respondet Barbosa *in c. 1. h. t. n. 5.* quòd ab eo tempore, quo ab illius vinculo absolvitur in Consistorio suæ Sanctitatis, etiam ante expeditionem literarum Apostolicarum, vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, si habeat notitiam factæ absolutionis, etiam ex testimonio Secretarij sacri Collegij.

2051. Præter dicta, not. effectum translationis, propriè dictæ, solum in Episcopo locum habere; nam hi soli, non autem inferiores Prælati, habent vinculum spiritualis conjugij cum sua Ecclesia, cujus dissolutio effectus est translationis propriè dictæ, sine quo non possint effectum alterum, quo explicat certum modum perveniendi ad Prælaturam, quam in alijs præstare potest sine illo, ex *c. fin. de postul. Prælat.*

Not. 2. translationem Episcoporum esse reservatam soli Sedi Apostolicæ. Nam causæ majores, in signum privilegij specialis Apostolicæ Romanæ Sedi reservatæ sunt. *c. quod translationem, 4. de offic. Legati c. majores 3. de Baptismo.* Causæ autem majores, & summo Pontifici specialiter reservatæ, sunt fermè istæ: *fidei controversias authenticè definire, cit. c. majores, c. quoties, 12. causâ, 24. q. 1. Episcopos transferre, deponere, renuntiationes eorum admittere, c. 2. h. t. c. quamvis 7. causâ 3. q. 6. c. cum pridem, de renuntiat. Generale Concilium congregare, c. 1. & 2. d. 17. Irregularitates, matrimonij impedimenta dirimentia statuere, in casibus reservatis dispensare, & absolvere, &c.*

Et ideo, nec Legatus, etiam à latere, translationem Episcoporum facere potest, sine speciali mandato Papæ, ut colligitur ex *c. Gratium 2. de Postulat. Prælat. ibi: quod à te, de mandato nostro, factum;* ex quibus verbis sequitur, quòd Legatus Apostolicæ Sedis, ex speciali commissione, sive mandato, translationem Episcopi, ad aliam Sedem, instituere possit; non item, *jure communi*, tametsi Legatus à latere sit, uti constat ex *c. nisi 3. & c. seq. de offic. Legati.* Not. 4. translationem rectè, ac honestè suum effectum sortiri, quoties fit à minori dignitate ad majorem; ut, cum Episcopus transfertur ad Ecclesiam Metropolitanam, ut colligitur ex *c. Bone 4. de postul. Prælat. junctâ gloss. V. honestius; L. ut gradatim 11. ff. de majorib. & honorib.* ob necessitatem verò, vel utilitatem, etiam ad dignitatem parem, v. g. ab uno Archi-Episcopatu ad alterum, prout factum est in casu cit. *c. Bone*, ubi Archi-Episcopus Colocensis ad Strigoniensem postulatus, admissione summi Pontificis, translatus est.

Not. 5. Abbates, postquam semel benedicti sunt, ad alterius Monasterij Prælaturam translatos, non amplius, seu iterum debere benedici, ex communi doctrina, quam tradit Azor *p. 1. l. 12. c. 20. q. 4. & Barbosa p. 2. de potest. Episcopi, allegat. 27. n. 51. secus Abbatissas*, prout etiam cum Azor tradit Navarrus *in Consil.*

2. ad 1. q. de statu Monach. edit. 2.

* *

ARTICULUS VI.

De pena transferentium se, vel transeuntium ad aliam Ecclesiam propria auctoritate.

2052. **A**D 1. de se transferentium poena. R. Patriarcham, qui secluso mandato summi Pontificis, transfert Archi-Episcopum confirmatum (vel etiam Episcopum) ad aliam Ecclesiam, suspendi à munere confirmandi suos Suffraganeos, c. 1. h. tit. ubi Innocentius III. Patriarcham Antiochenum, quod Lucium Apamensem, electum Archi-Episcopum, ad Tripolitana Ecclesiam, transtulerit, atque ex Archi-Episcopo Episcopum constituere presumpserit, ab Episcoporum confirmatione suspendit, sic Barboza *ibid.* n. 1.

2053. Ad 2. de transeuntium poenâ. Resp. Episcopum, vel eo majorem, propria auctoritate transeuntem ad aliam Ecclesiam, utraque privari, c. quanto 3. h. t. ubi, quod Episcopus Hildesheimensis, suâ Ecclesiâ desertâ, ad Herbipolensem propria auctoritate se transtulerit, ei præcipitur, ut Ecclesiâ Herbipolensis administrationem penitus derelinquat, & ad Hildesheimensem, quam improbè dereliquit, redire non permittatur: quia secundum Sacros Canones, qui ad Ecclesiam, præsertim majorem, aut ditiolem (ad eoque cupiditate honoris vel divitiarum) se transtulit, utrâque carere debet (saltem post Judicis sententiam) neque enim plus colligitur ex c. si quis Episcopus, 31. causa 7. quest. 1. Canonici verò Ecclesiâ Herbipolensis, qui suffragia sua in dictum Episcopum contulerunt eligendo, à potestate eligendi, pro ea vice, suspenduntur: ut in eo ipso puniantur, in quo peccaverunt.

2054. Si autem alij Prælati, Episcopis inferiores, sua auctoritate ad aliam Ecclesiam transeant, privantur communione tamdiu, donec ad priorem redeant, & si alius in illis eadem substitutus sit, tamdiu vacare debent à priori officio, vel beneficio prioris Ecclesiæ, quamdiu substituti vivant; sic habetur in c. Si quis Presbyter, 7. q. 1. quod desumptum est ex CC. Antiocheno, ibi: Si quis Presbyter, vel Diaconus, vel

quilibet Clericus, desertâ suâ Ecclesiâ ad aliam transeundum esse crediderit, & ibi paulatim tenet, quod migravit, perpetuo manere, ulterius ministrare, non debet; præsertim, si ab Episcopo suo ad revertendum fuerit exhortatus. Quod si post evocationem sui Episcopi non obediêrit, sed inobediens perseveraverit, omni modo ab officio suo deponi debere, nec aliquando spem restitutionis habere; & c. Eos Sacerdotes, ead. causâ, & quest. ubi Damasus scribens ad Paulinum Antiochenum, eos Sacerdotes, inquit, qui ab Ecclesijs ad Ecclesias migrârunt, tamdiu à nostra communione habemus alienos, quamdiu ad eas non rediêrint civitates; in quibus primitus sunt constituti. Quod, si quis alius, alio transmigrante, in locum viventis ordinatus est, tamdiu vacet sacerdotij dignitate, qui suam deseruit civitatem, donec successor ejus quiescat in Domino.

2055. Caterum, Episcopus, etiam invitus, à sua Ecclesia per Pontificem separari potest, ut eâ careat; non tamen applicari novæ per spirituale matrimonium, sine suo consensu L. cum inter, de elect. ibi: ut per mutuum consensum; cogi tamen potest per censuras ad consentiendum, id exigente, vel necessitate, vel utilitate Ecclesiæ, c. Scias, 7. q. 1. ubi Pelagius II. Benigno Archiepiscopo scribens, scias, inquit, frater dilectissime, aliud esse causam necessitatis, & utilitatis; aliud causam præsumptionis, ac propriæ voluntatis. Non ergo mutat sedem, qui non mutat mentem, id est, qui non causâ avaritiæ, aut dominationis, aut propriæ voluntatis, vel suæ delectationis, migrat, de civitate ad civitatē; sed causâ necessitatis, aut utilitatis mutatur. Nam plurimorum utilitas unius utilitati, aut voluntati præferenda est. Aliud est enim, mutare; & aliud, mutari. Nam aliud est spontè transire; & aliud est, coactè, aut necessitate venire. Unde non isti mutant civitates, sed mutantur: quia non spontè, sed coactè hoc agunt. Non ergo bene intelligunt Ecclesiasticas regulas, qui hoc negant causâ necessitatis, vel utilitatis fieri posse, quoties communis utilitas, aut necessitas persuaferit.

